

บทที่ 1

บทนำ

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 “แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา” หมายความว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนด ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด อำเภอ และแผนชุมชน

1.1 ลักษณะของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

เป็นการกำหนดวิสัยทัศน์ (ภาพในอนาคต) ปรับกระบวนการคิด มุ่งเน้นผลที่จะเกิดและแปลงมาสู่การปฏิบัติ (การคิดหาวิธีการ) ที่จะทำให้สำเร็จเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย สามารถสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่นได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพ (กระบวนการ) นำไปสู่การจัดสรรทรัพยากร (คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ การบริหารจัดการ) ได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

2.1 เพื่อให้การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีเป้าหมายที่ชัดเจน การบริหารงานเป็นไปอย่างมีระบบ และให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

2.2 เพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3 เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.3 ขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

1.3.1 คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา และประเด็นที่เกี่ยวข้องตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

1.3.2 คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแนวทางและข้อมูลนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

1.3.3 คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

1.3.4 ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนยุทธศาสตร์ และประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ต่อสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาต่อไป

1.4 ประโยชน์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

1.4.1 เพื่อลดปัญหาความซ้ำซ้อน ความไม่แน่นอน ซึ่งอาจเกิดขึ้น ทั้งนี้เพราะการวางแผนเป็นการจัดโอกาสทางด้านจัดการ ให้มองภาพเหตุการณ์ในอนาคตที่จะเกิดขึ้น เช่น การเปลี่ยนแปลงของสังคม ปัญหาความต้องการของประชาชน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการบริหารสู่เป้าหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.4.2 เพื่อทำให้เกิดการยอมรับแนวคิดใหม่ ๆ มีการยอมรับแนวคิดเชิงระบบ (System Approach)

1.4.3 เพื่อให้การดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุถึงเป้าหมาย ทั้งนี้เพราะการวางแผนเน้นงานที่ต้องกระทำในทุกฝ่ายขององค์กร ทำให้เห็นภาพรวมขององค์กรที่ชัดเจน และยังเป็นการจัดระเบียบขององค์กร ให้เหมาะสมกับลักษณะงาน แผนงาน ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน

1.4.4 เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงาน เนื่องจากการวางแผนเป็นการอาศัยหลักทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ เป็นตัวกำหนดแนวทางปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับสภาพขององค์กร

1.4.5 เพื่อเป็นการวางแผนที่ดีทำให้เกิดการประสานงานที่ดี มีเกณฑ์การควบคุมในหน้าที่ สามารถเปลี่ยนแปลงวิธีการ สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ทันต่อเหตุการณ์ เกิดแรงจูงใจ มีความคิดสร้างสรรค์ ทำให้บรรลุจุดหมาย

ดังนั้น การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เน้นความสำคัญในการพัฒนามาจัดทำรายละเอียดแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือที่ดี ในการช่วยพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองตามความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง